

Helseminister Bent Høie
postmottak@hod.dep.no

Dato: 24. mars 2021

Forslag til likebehandling av frivillighet og idrett i nasjonale tiltak

Vi viser til vårt brev 24. februar som på vegne av 260.000 musikkutøvere ber om likebehandling av musikkfrivillighet, idrett og annen frivillighet. Etter fire uker uten respons sender vi denne påminnelsen, som utdyper hvorfor slik likebehandling er vesentlig.

Likebehandling av barn og unges konkurranser og tevlinger

Den 19. februar ble det etablert lettelse for konkurranser og mesterskap innen barneidretten, hvilket innebar at det på arrangementer uten fastmonterte seter, kan det delta 50 personer på innendørs idrettsarrangement for utøvere under 20 år som tilhører idrettslag i samme kommune.

Også for barn- og unge i frivillig musikkliv er mesterskap, stevner og konkurranser viktige for motivasjon og deltagelse. For mange barne- og ungdomskor, -band, -korps og -orkester er det en viktig del av aktiviteten, både i form av nasjonale, regionale og lokale tevlinger.

Det er derfor en svært uheldig signaleffekt at det nå enklere kan motiveres til idrettslig aktivitet for barn og unge, mens konkurranseformer som ikke er tilknyttet idrettslagene gis nær sagt umulige vilkår for å kunne planlegge våren og sommerens aktiviteter. For svært mange barn og unge er det frivillige musikklivet et førstevalg, og for mange er det også et alternativ til idretten. Mange er aktive innen både idrett og musikkliv, som nå stiller seg undrende til opplevelsen av at det kun er de fysiske aktivitetsformene som regjeringen ser når det gis presiseringer for barn- og unges fritidsaktivitet.

Vi ber konkret om at tevlinger og mesterskap for barn og unge innen kor, korps, band og orkester inkluderes i §13a bokstav b, slik at denne lyder:

*10 personer på innendørs arrangement som regulert i § 13 første ledd bokstavene a til e, likevel 50 personer på innendørs **idrettsfritids**arrangement for utøvere under 20 år som tilhører **idretts**lag i samme kommune eller 100 personer hvor alle i publikum sitter på faste, tilviste plasser.*

Likebehandling av frivillig sektor ved forsterkede tiltak

Ved forsterkede smitteverntiltak i den nasjonale forskriften, innebærer det en helt eller delvis stans av idretts- og fritidsaktivitet, uttrykt gjennom kapittel 5A-5D.

For å kunne bekrefte at regjeringen forholder seg til en frivillig sektor der ulike kulturuttrykk og aktiviteter anses likeverdige, ber vi om at formuleringene endres, slik at §16g lyder:

Det er ikke tillatt å organisere **idrettsfritids**aktivitet for voksne eller barn, **idrettsaktiviteter og andre ~~-Det samme gjelder~~** fritidsaktiviteter som organiserte øvelser, trening og prøver for kor, korps og teater.

Forbudet etter første ledd gjelder ikke for organiserte **idrettsaktiviteter og** fritidsaktiviteter for barn og unge under 20 år som gjennomføres utendørs, så lenge dette skjer i grupper på inntil 10 personer og alle deltakerne kommer fra samme kommune.

Og §17f og 18e lyder:

Det er ikke tillatt å organisere **idrettsfritidsaktivitet** innendørs for personer over 20 år, **idrettsaktiviteter og andre**. ~~Det samme gjelder~~ fritidsaktiviteter som organiserte øvelser, trening og prøver for kor, korps og teater. Organisert trening for profesjonelle toppidrettsutøvere innendørs er likevel tillatt.

Ulik praksis for idrett og kultur

Det ble i mai 2020 etablert en statlig smittevernveileder for idrett, som faglig oppdateres av Helsedirektoratet. Norsk musikkråd og andre aktører har etablert bransjebaserte veiledere for eget felt (i vårt tilfelle Smittevern for musikkøvelser¹), som helsemyndighetene har gitt innspill til.

Etter de forskriftsendingene og uttalelser som har vært siden starten på pandemien, er vår erfaring at det først og fremst er idretten som imøteses med regulering, råd og veiledning, mens andre aktører i frivillig sektor senere omfattes av lignende vilkår.

Det kan tolkes slik at regjeringen mener det er idretten som er viktig, mens alt annet får følge senere, men det er også problematisk da det kun er idrettens aktivitetsformer som ligger til grunn for de smitteverntiltak som etableres for frivillig sektor. Det må kunne antas at de smittevern faglige vurderingene stiller seg annerledes hvis utøverne forholder seg i ro under aktiviteten, i forhold til at de er i bevegelse på en idrettsbane.

HDIRs oppdrag 342 opplyste at det skulle gjøres en ny vurdering av hvorvidt det skal åpnes for breddeidretten («Folkehelseinstituttet anbefaler å vurdere å åpne for innendørstrening for breddeidretten over 20 år med avstand om to uker, så lenge smittesituasjonen tillater det. Helsedirektoratet er enige i denne vurderingen.»). Andre deler av frivillig sektor ble utelatt.

Det er ikke unikt for idretten at aktivitetene avhenger av fysisk oppmøte. Det samme er tilfelle for det frivillige musikkliv. All den tid det er forsvarlig og ønskelig å opprettholdes noe aktivitet i frivillig sektor, kan vi ikke se at denne forskjellsbehandlingen skal være verken nødvendig eller rettferdig.

Dagens praksis er urimelig og strider mot regjeringens vedtatte politikk i Kulturmeldingen og Frivillighetsmeldingen; alle uttrykk i frivillig sektor skal behandles som likeverdige.

Ønsket forskjellsbehandling?

Musikkrådet anerkjenner fullt ut at tidspunktet for å kunne akseptere lettelse i anbefalingene om å kunne gjennomføre innendørs fritidsaktiviteter er et smittevern faglig anliggende. Samtidig har regjeringen og statlige myndigheter ved en endring i nasjonale anbefalinger for innendørs fritidsaktivitet ansvar for å likebehandle, i den forstand at det gjennomføres reelle smittevern faglige vurderinger av de ulike aktivitetsformer i frivillig sektor, eventuelt avgrenset til de deler av frivilligheten som har er avhengig av fysiske møteplasser for å gjennomføre aktivitet.

Urimeligheten forsterkes av at 1,2 millioner nordmenn før pandemien var aktive innenfor det frivillige kulturliv. Hvor mange ønsker regjeringen skal bli aktive etter pandemien? I en tid vi så smått har begynt å snakke om en gjenåpning etter pandemien, må vi også gis vilkår som opprettholder motivasjonen mens pandemien fortsatt pågår. Den åpenbare forskjellsbehandlingen av alle andre kulturuttrykk enn idrett er en kilde til stor frustrasjon og undring blant våre tillitsvalgte og aktive i de mange tusen musikklagene innen kor, korps, band og orkestre. Også statsminister Erna Solberg har erkjent at idretten er positivt særbehandlet, da hun til VG den 19. februar uttaler at «Idretten har fått bedre vilkår enn de fleste andre over lang, lang tid»².

Hvis vi nå forhåpentligvis skal nærme oss de avsluttende kapitler på pandemien, har det lite for seg å utarbeide nye statlige veiledere, men det bør i mellomtiden være mulig å innfri på Helsedirektørens

¹ www.musikk.no/smittevern

² <https://www.vg.no/sport/i/weKj6G/nff-sjefen-raser-paa-grensen-til-uforstaelig>



antydning til bedre dialog og samarbeid med det frivillige musikklivet, slik det ble uttrykt til oss på et dialogmøte med helsemyndighetene den 7. januar.


Det er et generelt vern mot alle former for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. Vernet mot forskjellsbehandling bør innbefatte at myndighetene heller ikke skal forskjellsbehandle ulike fritidsaktiviteter.

Å forskjellsbehandle idretten i forhold til andre fritidsaktiviteter fremstår som både uforståelig og feil. Vurderingen som ligger til grunn for restriksjonene må for disse inngrepene skje etter de samme forholdsmessighets- og proporsjonalitetsprinsipper som gjelder for smittevernloven generelt.

Gjøres det lettelse for breddeidretten må samme lettelse skje for andre aktiviteter (hvor samme vurderingstemaer gjør seg gjeldende), noe annet vil være uforholdsmessig og uproporsjonalt. Vi forventer at myndighetene følger opp også hensynet til kulturlivets fritidsaktiviteter. Med den skjevheten som regjeringen etablerte på et tidlig tidspunkt i pandemien er det også kun regjeringen som kan endre dagens forskjellsbehandling.

Å utøve musikk har dokumentert folkehelseeffekt på fysisk og psykisk helse. Norsk musikkråd antar det i utgangspunktet ikke er regjeringens intensjon å forskjellsbehandle innbyggere etter hvilken type fritidsaktivitet de finner meningsfull, og ber derfor om at regjeringen endrer praksis og bestemmelser på disse punkter, slik at det blir en likebehandling av barn og unges konkurranser og tevlinger og en likebehandling av frivillig sektor ved forsterkede nasjonale tiltak.

Med vennlig hilsen



Bjørgulv Vinje Borgundvaag
styreleder

bjorgulv@musikk.no
Telefon: 924 22 924



Bjarne Dæhli
generalsekretær

bd@musikk.no
Telefon: 950 62 358

Kopi:

Kulturminister Abid Raja
postmottak@kud.dep.no

Helsedirektør Bjørn Guldvog
postmottak@helsedir.no

FHI-direktør Camilla Stoltenberg
folkehelseinstituttet@fhi.no